
IV

ПИСАТЕЛСКА И НАУЧНА ДЕЙНОСТЬ

Нуждно е да посочимъ, че за бѫдещата писателска дейност на Раковски благотворно влияние сѫ упражнили върху него извънграничните културни центрове, съ тѣхната литературно-научна обстановка и политичните кръгове, съ които е билъ въ досегъ. Каравеловъ и Ботйовъ се пресъздадоха въ руския условия, а Раковски — въ по-специфични и по-разнообразни такива: тамъ революционниятъ безграничън идеализъмъ, тукъ — революционниятъ практицизъмъ. Раковски премина своята бързотечна школовка за политика и наука, начевайки отъ Котель, посle въ Цариградъ, Атина, Браила, Марсилия, Новий-Садъ, Бѣлградъ, Одеса, Букурещъ. Най-вече въ Одеса отрудениятъ народозашитникъ е направилъ обширни проучвания върху възражденската епоха: въ Венелиновите съчинения, въ ония на славистите езиковедци, етнографи, историци и др. Подъ тѣхно въздействие той се вдълбочава въ българския